

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2019)0202

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2019. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektid

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2019. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2018/2120(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta majanduskasvu analüüs: üleilmse ebakindluse tingimustes on vaja tugevamat Euroopat“ (COM(2018)0770),
- võttes arvesse kestliku arengu eesmärke, mille maailma juhid võtsid vastu 2015. aasta septembris ja mille kiitis heaks nõukogu, kes väljendas oma kohustust neid rakendada,
- võttes arvesse 2017. aasta novembris Euroopa Ülemkogu, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni välja kuulutatud Euroopa sotsiaaldõiguste sammast,
- võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 21. novembri 2018. aasta ühise tööhõivearuande projekti, mis on lisatud komisjoni teatisele 2019. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (COM(2018)0761),
- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta soovitus võtta vastu nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2018)0759),
- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta aruannet „Häiremehhanismi aruanne 2019“ (COM(2018)0758),
- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta eelarvekavad: üldine hinnang“ (COM(2018)0807),
- võttes arvesse oma 29. novembri 2018. aasta resolutsiooni puuetega naiste olukorra kohta¹,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2018. aasta resolutsiooni hooldusteenuste kohta ELis

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0484.

soolise võrdõiguslikkuse parandamiseks¹,

- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta²,
 - võttes arvesse oma 14. märtsi 2018. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2018. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta³,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust soolise digilõhe kohta,
 - võttes arvesse liikmesriikide parlamentide esindajatega peetud arutelu 2018. aasta Euroopa poolaasta prioriteetide üle,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A8-0162/2019),
- A. arvestades, et 20–64aastaste inimeste tööhõivemäär oli 2017. aastal 73,2 %, mis näitab, et EL on kindlalt graafikus, et saavutada strateegias „Euroopa 2020“ sätestatud 75 %-line tööhõive määr;
- B. arvestades, et inimväärsed töökohad koos tööhõivekindlusega on oluline tegur võitluses sotsiaalse tõrjutuse vastu ning neid tuleks edendada, et aidata võidelda töötuse vastu kogu ELis, suurendada sisenõudlust ja stimuleerida majanduskasvu; arvestades, et osalise tööajaga töötajate osakaal kogutööhõivest kasvas aastatel 2008–2017 16,8 %-lt 18,7 %-le, kusjuures see määr oli kõrgem ja kasv suurem noorte puhul;
- C. arvestades, et tööhõive määr on ELis liikmesriigiti, aga ka liikmesriikide siseselt väga erinev ning erinev on ka tööhõive kvaliteet;
- D. arvestades, et kuigi pikaajalise töötuse ja noorte töötuse määrad ELi tasandil vähenevad, on need mitmes liikmesriigis endiselt kõrged;
- E. arvestades, et ELi tasandil on noorte töötuse määr 18,6 %, mis on endiselt kõrgem kui 2008. aastal; arvestades, et Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi (Eurofound) andmetel lähevad mittetöötavad ja mitteõppivad noored (NEET-noored) ELile hinnanguliselt maksma 153 miljardit eurot aastas, samas kui noortegarantii loomise hinnanguline kogumaksumus on 21 miljardit eurot aastas; arvestades, et aastateks 2017–2020 on noortegarantiile eraldatud 2 miljardit eurot;
- F. arvestades, et uute töövormide (sealhulgas platvormitöö ja üksikettevõtjad) tekkimisel ja laienemisel tuleb ajakohastada ja kohandada sotsiaalkaitset, mis traditsiooniliselt on mõeldud täisajaga töötamiseks sõlmitud tähtajatu lepinguga töötajatele;
- G. arvestades, et tööhõive määra kasvuga on liikmesriikides kaasnenud ebatüüpiliste, ebakindlate ja mitteformaalsete tööhõivevormide, sealhulgas nulltunnilepingute arvu

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0464.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0432.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0078.

suurenemine ja sotsiaaldialoogi nõrgenemine ning mõnes liikmesriigis avaldab kollektiivlääbirääkimiste detsentraliseerimine töötajate õigustele negatiivset mõju;

- H. arvestades, et kõige ebakindlam töö on see, mille puhul üksikisikul ei ole võimalik kasutada oma õigusi, puudub sotsiaalkindlustuskaitse, ohtu seatakse tervis ja ohutus ning töö ei paku piisavalt sissetulekut, et võimaldada inimestel väärikalt elada; arvestades, et veel üks ebakindla töö oluline element on kindlustunde puudumine, mis hõlmab ebakindlust töökoha suhtes, ebapiisavat sissetulekut, koondamise vastase kaitse puudumist, tööhõive teadmata kestust ning ebakindlust tulevase tööhõive suhtes;
- I. arvestades, et kuigi sissetulekute ebavõrdsus ELis vähenes 2017. aastal veidi, on palgavaesus endiselt lubamatult suur – 9,6 % töötavast elanikkonnast – ja puudutab peamiselt naisi;
- J. arvestades, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid inimesi on 22,5 % ja kuigi see jääb kriisieelsele tasemele alla, ei ole veel kaugeltki saavutatud strateegia „Euroopa 2020“ peaesmärki vähendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus inimeste arvu 20 miljoni võrra; arvestades, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus laste arv väheneb jätkuvalt, kuid on endiselt vastuvõetamatult kõrge; arvestades, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste määr üksikvanemaga kodumajapidamistes on kaks korda suurem kui selle näitaja keskmine määr laste puhul üldiselt; arvestades, et suur ebavõrdsus vähendab majanduse tootlikkust ja kestliku majanduskasvu saavutamise võimalust;
- K. arvestades, et üleilmastumine on majanduskasvu hoogustamisele ja toetamisele kaasa aidanud, kuid sellest tulenev kasu jaguneb ebavõrdselt nii liikmesriigiti kui ka liikmesriikide siseselt; arvestades, et Euroopa kasvumudeli kaasavus tuleks uuesti läbi vaadata ja seda tuleb tugevdada, eelkõige sotsiaalse ja keskkonnaalase kestlikkuse osas;
- L. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma aruandes rõhutatakse pakilist vajadust võtta meetmeid kliimamuutuste vastu, mis võivad kolme aasta pärast muutuda pöördumatuks; arvestades, et tööstuse, transpordi ja energeetika moderniseerimiseks ja nende sektorite CO₂-heite vähendamiseks tuleks rahalised vahendid (nii avaliku kui ka erasektori investeringud) teha kättesaadavaks kõikidel valitsemistasanditel;
- M. arvestades, et ELi majandus kasvab nüüd juba kuuendat aastat järjest, investeringud taastuvad, tarbijanõudlus kasvab ja uusi töökohti luuakse rohkem ning kasvumäärade erinevus kogu euroalal pole majandus- ja rahaliidu ajaloos kunagi nii väike olnud; arvestades, et on siiski kahetsusväärne, et majanduskasvust saadavat kasu ei jagata võrdselt;
- N. arvestades, et leibkondade sissetulekud on kasvanud aeglasemalt kui SKP ning see tekitab küsimusi hiljutise majanduskasvu kaasavuse kohta;
- O. arvestades, et demograafilised muutused ja eluea pikenemine tekitavad pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemidele suuri kestlikkuse ja piisavuse probleeme;

- P. arvestades, et hästi toimiv sotsiaaldialoog on Euroopa sotsiaalse turumajanduse põhielement, mis tugevdab sotsiaalset ühtekuuluvust ja vähendab ühiskonnas konflikte, tuues vastastikust kasu töötajatele, tööandjatele ja valitsustele;
- Q. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samba lisamine Euroopa poolaastasse alates 2018. aastast on aidanud edendada kaasavat majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust;
- R. arvestades, et Euroopa poolaasta peaks aitama kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba lõpuleviimisele, et tagada naiste ja meeste võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused ning toetada naiste ja meeste õigust saada võrdväärse töö eest võrdset tasu ning õigust saada kvaliteetseid ja taskukohaseid tervishoiuteenuseid;
- S. arvestades, et 80 miljonit puudega eurooplast ja mitmed erirühmad, sealhulgas tõrjutud noored ja kogukonnad, kroonilisi haigusi põdevad ja vähemuskogukondadest pärit inimesed, kogevad tööturule juurdepääsul konkreetseid takistusi ning neil on suurem oht sattuda vaesusse ja sotsiaalsesse tõrjutusse; arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonid annavad kaasamise eesmärgil pakutavatesse teenustesse ja poliitika kujundamises esindatuse tagamisel olulise panuse;
- T. arvestades, et jätkuv tervisealane ebavõrdsus ja krooniliste haiguste suurenev koormus on põhjus, miks kogu ELis on enneaegse suremuse määr kõrge, ning et see mõjutab nii tööjõudu, tootlikkust kui ka sotsiaalhoolekandesüsteeme;
- U. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte on üks ELi põhiväärtusi ning see on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 8 ja 19, kus on sätestatud kohustus kaotada ebavõrdsus, edendada soolist võrdõiguslikkust, võidelda soo alusel diskrimineerimise vastu ning tagada soolise mõõtme integreerimine kõigisse ELi poliitikavaldkondadesse ja tegevustesse;
- V. arvestades, et naiste tööhõive määr oli 2017. aastal 66,5 %, kuid sooline tööhõivelõhe on endiselt märkimisväärne (12 %), nagu ka sooline palgalõhe ja sellest tulenev sooline pensionilõhe; arvestades, et vaesuse all kannatab rohkem naisi kui mehi ja naised on vanemas eas suurema sotsiaalse tõrjutuse ohus, kuna nad saavad peaaegu 40 % vähem pensioni – see on tingitud soolise ebavõrdsuse kuhjumisest kogu eluea jooksul, mis on paljudele naistele ja ühiskonnale suur probleem; arvestades, et meeste ja naiste võrdset osalemist tööturul saab hõlbustada taskukohaste ja kvaliteetsete hooldusteenuste kättesaadavusega;
- W. arvestades, et naiste suurem esindatus otsustajate hulgas edendaks soolist võrdõiguslikkust;
- X. arvestades, et mitteametlikel või pereliikmetest hooldajatel on vaesusse sattumise oht suurem, seda nii hooldamise ajal kui ka pensioniõiguste saamisel; arvestades, et pereliikmetest hooldajad on valdavalt naised; arvestades, et 80 % ELi hooldusteenustest osutavad tasustamata mitteametlikud hooldajad, kellest 75 % on naised;
- Y. arvestades, et hooldusteenuste kvaliteet on liikmesriigiti ja liikmesriikides, era- ja avalikus sektoris, linna- ja maapiirkondade ja vanuserühmade lõikes väga erinev; arvestades, et avaliku sektori teenuste kärped, sh tervishoiu, hariduse ja eluaseme

vallas, mõjutavad naised rohkem nii otseselt (teenuste kasutajate ja töötajatena) kui ka kaudselt (arvestades nende tuge pereliikmetele, kes sõltuvad avaliku sektori põhiteenustest);

- Z. arvestades, et naised teevad tulenevalt oma rollist perekonnas suurema tõenäosusega karjäärikatkestusi, ning arvestades, et lapse või haige sugulase eest hoolitsemiseks lõpetavad töötamise sagedamini just naised; arvestades, et naiste selline roll võib takistada nende karjääri; arvestades, et käimas on arutelud töö- ja eraelu vahelise tasakaalu saavutamise teemal;
- AA. arvestades, et on tehtud märkimisväärseid edusamme, et jõuda ühe 2020. aastaks seatud peamise eesmärgini, milleks on koolist väljalangemise 10 % määra ja kolmanda taseme hariduse omandanute 40 % määra saavutamine, kuid liikmesriikide vahel on endiselt suured erinevused; arvestades, et liikmesriike tuleks julgustada suurendama kutseõppe kättesaadavust ja üldsuse heakskiitu sellele, tagades samal ajal, et kolmanda taseme hariduse kvaliteet jääb 2020. aasta peamiste eesmärkide saavutamisel üheks prioriteediks;
- AB. arvestades, et digiajastul on digioskused kõigi isiklike või ametialaste ülesannete jaoks väga olulised, kuid ometi ei ole ELis üle 40 %-l täiskasvanutest elementaarseid digioskusi; arvestades, et elementaarne kirja- ja arvutamisoskus puudub 60 miljonil täiskasvanul; arvestades, et põhitasemest kõrgema digioskuse puhul on sooline lõhe 12,9 %;
- AC. arvestades, et väheste oskustega ja vanemaeliste töötajate puhul on ümberõppes ja koolitusprogrammides osalemise tõenäosus oluliselt väiksem; arvestades, et mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel puuduvad sageli vahendid, millega korraldada oma töötajatele koolitust ja ümberõpet;
- AD. arvestades, et eluaseme kättesaadavusega seotud tõrjutus, kodutus ja eluaseme taskukohasus on paljudes liikmesriikides tõsine probleem ning vähemalt kümnes liikmesriigis on ülerahvastatuse määr üle Euroopa keskmise; arvestades, et eluase on eurooplaste jaoks suurim kulu ja eluaseme hinnad tõusevad enamikus liikmesriikides kiiremini kui sissetulekud; arvestades, et ebavõrdsus ja eluaseme kättesaadavusega seotud tõrjutus tugevdavad teineteist vastastikku ning et naised, lapsed ja rändaja taustaga inimesed on eluaseme kättesaadavusega seotud tõrjutuse ja kodutuse suhtes eriti haavatavad;
- AE. arvestades, et pikaajalised probleemid, nagu elanikkonna vananemine, digitaliseerimine ja selle mõju tööle, kliimamuutused ja loodusvarade mittesäästlik kasutamine, on endiselt teravalt päevakorral;
- 1. tunnustab sotsiaalnäitajate tulemustabeli osas tehtud edusamme, kuid märgib, et enamikul liikmesriikidel on probleeme vähemalt ühe peamise näitajaga ning 10 % kõigist hindamistest andsid tulemuseks kriitilise olukorra;
- 2. rõhutab, et ELi sotsiaalsed eesmärgid ja kohustused on sama olulised kui selle majanduslikud eesmärgid; rõhutab, et sotsiaalsesse arengusse investeerimine ei ole üksnes majanduskasvu ja lähenemise saavutamise vahend, vaid see peab olema ka omaette eesmärk; tunneb heameelt selle üle, et tunnustatakse sotsiaalse samba tähtsust ja vajadust tugevdada ELi sotsiaalset mõõdet ning reageerida ebavõrdsusele

piirkondades ja piirkondade vahel; palub komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada sotsiaalseid õigusi, rakendades Euroopa sotsiaalõiguste sammast nii, et ELi jaoks luuakse tõeline sotsiaalne mõõde, võttes muu hulgas arvesse hiljutisi uuringuid¹ ning parandades peamiste tööhõive- ja sotsiaalnäitajate tulemustabeli poliitilist nähtavust ja mõju, täites samas kõiki riigipõhiseid soovitusi, sealhulgas neid, mille eesmärgiks on ümberkujundavad meetmed sotsiaalselt, majanduslikult ja keskkondlikult kestlikuma liidu heaks; kutsub komisjoni üles kasutama Euroopa sotsiaalõiguste samba 20 põhimõtet markeritena, mille kaudu hinnata riikide edu võetud kohustuste integreerimisel oma majanduspoliitikasse, ning tugevdama oma sotsiaalse olukorra jälgimise suutlikkust;

3. nõuab, et Euroopa sotsiaalõiguste sammast, milles rõhutatakse naiste ja meeste võrdset kohtlemist ja võrdseid võimalusi, õigust võrdsele tasule võrdväärse töö eest ning õigust kvaliteetsetele ja taskukohastele hooldusteenustele, võetaks Euroopa poolaasta puhul täielikult arvesse;
4. rõhutab, et liikmesriigid puutuvad tööturul kokku selliste struktuursete probleemidega nagu osalejate vähesus, tööturu killustatus ning oskuste ja kvalifikatsiooni nõudlusele mittevastavus; märgib, et aina rohkem on vaja tõhusaid meetmeid mitteaktiivse tööjõu, sealhulgas rändajate integreerimiseks ja taasintegreerimiseks tööturule;
5. nõuab Euroopa poolaasta raames suuremat ühtsust, sealhulgas selle tagamist, et ühises tööhõivearuandes esile tõstetud küsimusi arvestatakse iga-aastases majanduskasvu analüüsis ja riigipõhistes soovitustes piisavalt ning et prioriteedid jäävad aasta-aastalt alles, välja arvatud juhul, kui need loetakse täidetuks;
6. märgib, et prognooside kohaselt jätkub majanduskasv kõigis liikmesriikides, kuid aeglasemas tempos; rõhutab vajadust ületada teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna investeeringute puudujääk taristu, sealhulgas sotsiaal-, tervishoiu- ja hooldusteenuste, terviseedenduse ja haiguste ennetamise, inimväärsete ja energiatõhusate eluasemete ning inimkapitali vallas; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et investeerida taskukohasesse, kättesaadavasse ja selge suunitlusega kvaliteetsesse haridusse ja koolitusse, tugevdada oskuste täiendamise ja ümberõppe meetmeid, sealhulgas digi- ja ülekantavaid oskusi, ning edendada elukestvat õpet ja oskuste arendamist; rõhutab, kui tähtsad on konkreetsete meetmed, mis on suunatud naistele ja tütarlastele, kes on digitaal- ja loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonnas (STEM) endiselt alaesindatud, ning õpetajate ja koolitajate esmane koolitus ja pidev erialane enesetäiendamine; kutsub liikmesriike üles tugevdama oma kutsehariduse, -praktika- ja -koolitussüsteeme ja reaalsuspõhist õpet, parandades samas nende vastavust tööturu praegustele ja prognoositavatele vajadustele; märgib ka informaalsetes õppekeskkondades omandatud oskuste ja pädevuste tähtsust ning kutsub liikmesriike üles looma mitteametlike oskuste jaoks kontrollisüsteeme, eriti kui need oskused on omandatud vabatahtliku tegevuse kaudu;
7. jagab komisjoni seisukohta, et praegune majanduskasv peaks viima Euroopa tööstuse, transpordi- ja energeetikasüsteemide CO₂-heite vähendamiseks tehtavate investeeringute suurendamiseni; palub seetõttu komisjonil ja liikmesriikidel

¹ Vt OECD aruannet („In it together: why less inequality benefits all“, 2015) ja IMFi aruannet („Causes and consequences of income inequality“, June 2015).

suurendada jõupingutusi õigeid oskusi arendava piisava ja kättesaadava koolituse pakkumisel, kaasa arvatud toetus ettevõtetele tööjõu koolitamiseks, ümberõppeks ja kvalifikatsiooni tõstmiseks, ning haridus- ja koolitussüsteemide ümberkohandamisel;

8. märgib, et mõnes liikmesriigis on töötus majanduskasvu puudumise ja struktuurse nõrkuse tõttu, mis tuleneb suuresti ebatõhusatest ja paljudel juhtudel jäikadest tööturgu reguleerivatest raamistikest, endiselt suur;
9. märgib, et hoolimata paranemisest on majanduse elavnemine ja majandusareng liikmesriigiti ja piirkonniti oluliselt erinev ning et see on tingitud mitme liikmesriigi juba eelnevast struktuursest nõrkusest, eelkõige tööhõive ja tootlikkuse valdkonnas; usub sellega seoses, et kogu ELi järkjärgulisel lähenemisel on vaja tegeleda ka lahknevustega liikmesriikides endis, sest piirkondlikel erinevustel on mõju Euroopa kasvupotentsiaalile, kuna paljude tegevuspoliitikate väljatöötamine ja teenuste osutamine toimub piirkondlikul tasandil;
10. on seisukohal, et sotsiaalsele sambale lisatud tulemustabel tuleks lisaks sellele, et see on poliitiliste soovitude juhend, võtta eeskujuks ka sarnastele analüüsidele, mis käsitlevad üksikute riikide keskkonna- ja kliimamuutuste poliitika saavutusi, nii et neid saaks hinnata sarnase täpsusastmega;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima hoolikalt palgavaesuse probleemi ja pakkuma välja lahendusi nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, et võidelda selle salakavala probleemi vastu; on veendunud, et tuleb võtta koheseid ja kooskõlastatud meetmeid, et muuta seda suundumust, mis ähvardab killustada sotsiaalset ühtekuuluvust ja põlvkondadevahelist solidaarsust; väljendab veel kord muret vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste suure arvu pärast, vaatamata vähenemissuundumusele; on eriti mures laste vaesuse kõrge määra, maapiirkondades esineva vaesuse ja eakate vaesuse pärast, mis on eelkõige naiste probleem; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta kõik vajalikud meetmed, et oluliselt vähendada vaesust, eelkõige laste vaesust; palub komisjonil ja liikmesriikidel tunnustada rohkem valitsusväliste organisatsioonide, vaesuse vastu võitlevate ja sotsiaalse kaasatuse organisatsioonide ja vaesuses elavate üksikisikute tööd ja teadmisi, toetades nende osalemist heade tavade vahetamises; juhhib tähelepanu asjaolule, et suur ebavõrdsus vähendab majanduse tootlikkust ja jätkusuutlikku ja kaasava majanduskasvu võimalusi;
12. tuletab meelde, et inimväärne töötasu on oluline mitte üksnes sotsiaalse ühtekuuluvuse, vaid ka tugeva majanduse ja tootliku tööjõu säilitamise jaoks; kutsub liikmesriike üles rakendama meetmeid, mille eesmärk on parandada töökohtade kvaliteeti ja vähendada palgaerinevusi, sealhulgas tõstes töötasu alammäärasid, asjakohasel juhul ka inimväärsetel tasemetel kehtestatud miinimumpalkade vormis; nõuab selles kontekstis poliitikat, millega austatakse, edendatakse ja tugevdatakse kollektiivläbirääkimisi ja töötajate seisukohta palgakujundussüsteemides, millel on otsustava tähtsusega roll töötingimuste kõrge taseme saavutamises; on veendunud, et seda kõike tuleb teha, et toetada kogunõudlust ja majanduse elavdamist, vähendada palgade ebavõrdsust ja võidelda palgavaesusega; rõhutab sellega seoses, et Euroopa õigusaktides ja poliitikas tuleb austada ametiühingute õigusi ja vabadust, järgida kollektiivlepinguid ning toetada töötajate võrdse kohtlemise põhimõtet;
13. rõhutab, et kuigi töötuse määr ELis on madalaimal tasemel, oli vabade töökohtade määr liidus 2018. aastal 2,2 %, võrreldes 1,9 % -ga 2017. aastal; märgib murega, et

oskuste nõudlusele mittevastavus on märkimisväärne; tuletab meelde, et liikmesriikide ülesanne on tagada juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele; kutsub liikmesriike üles seadma prioriteediks kvaliteetsed avaliku sektori investeeringud, tagamaks, et igaüks saaks kasutada õigust kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele; usub, et karjäärinõustamine ja koolitus võivad toimida jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu käivitajana; rõhutab, et kvalifikatsioonide ja oskuste lähendamine töövõimalustega on hädavajalik, et luua konkurentsivõimeline ELi tööturg, ning selleks tuleks hõlbustada tihedamat koostööd haridussüsteemide ning ettevõtete ja ametiühingute vahel, näiteks edendades dualõpet, õpipoisiõpet, töökohal õppimist ja tegelikkuses toimuvat õppimist kõigis vormides ja kõigil haridustasanditel, sealhulgas kõrghariduses;

14. kutsub komisjoni üles täiendavalt toetama Euroopa tööalase liikuvuse portaali ja muid programme, mis lihtsustavad õppe ja koolitusega seotud liikuvust; märgib, et kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine suurendab tööhõive võimalusi eelkõige kõrge töötuse määraga riikides;
15. rõhutab, et pikaajaliste töötute isikute integreerimine individuaalselt kohandatud meetmete abil on üks olulisemaid tegureid võitluses ebavõrdsuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning see aitab lõpuks kaasa riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkusele; nõuab sellega seoses tööturu vajadustele vastavate oskuste arendamist ja praktilise õppe osakaalu olulist suurendamist tööalase konkurentsivõime eesmärgi saavutamiseks; leiab, et vaja on võtta arvesse asjaomaste kodanike sotsiaalset olukorda ning nende vajadusi eelkõige seoses piisava sissetuleku, sobiva elamispinna, ühistranspordi, tervishoiu ja lastehoiuga ning liikmesriigi tasandil rakendatavate poliitikameetmete paremat järelevalvet Euroopa tasandil;
16. kutsub liikmesriike üles tagama, et mittetöötavad ja mitteõppivad noored, sealhulgas puuetega noored ja need, kellel on keerulised vajadused, saaksid kooskõlas Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja soovitusetega noortegarantiid kasutada ja sellest reaalselt ja sisuliselt kasu saada; rõhutab praeguste puuduste kõrvaldamise olulisust pakkumiste kvaliteedis ja kavast teavitamises; leiab, et tuleks rohkem pingutada, et kehtestada kvaliteedistandardid, anda jätkuvat ja suuremat rahalist toetust nii ELi rahastamisvahenditest kui ka riikide eelarvetest ning tagada noorte ja noorteorganisatsioonide tähendusrikas kaasamine meetmete kavandamisse, rakendamisse ja järelevalvesse noortegarantii raames; rõhutab vajadust tunnistada, et vanusekriteeriumi tõttu paljud neist noores eas töötutest või vaegtööhõivega inimestest ei ole hõlmatud meetmetega, mis on konkreetselt suunatud noorematele töötajatele, ja seega vajavad nad võimalust ajakohastada oma oskusi; rõhutab, et haridus on olulisim võti vaesusesse sattumise vältimiseks; on seisukohal, et haridusasutustes on digitaalsete põhioskuste, näiteks digitaalmeedia kasutamise ja programmeerimise põhiteadmiste õpetamise edendamine hädavajalik; rõhutab sellega seoses vastava digitaaltaristuga hariduskeskuste asjakohase tehnilise varustuse vajadust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama dualse hariduse süsteemi, mis kehtib ELis juhtmudelina, arvestades samal ajal vajadust kohandada seda vastavalt liikmesriikide oma süsteemidele;
17. rõhutab, et oluline on jälgida, kui suure protsendi kogu elanikkonnast moodustavad 15.–24-aastased NEET-noored, ja muid lisanäitajaid, ning pöörata erilist tähelepanu noortele naistele ja tütarlastele, kuna sooline erinevus nende noorte seas, kes ei tööta ega õpi, on märkimisväärne;

18. märgib, et ELis püsivad struktuurilised probleemid, mis tuleb lahendada; rõhutab tungivat vajadust suurendada sisenõudlust, soodustades avaliku ja erasektori investeeringuid, edendades sotsiaalselt ja majanduslikult tasakaalustatud struktuurireforme, mis vähendavad ebavõrdsust ning soodustavad kvaliteetseid ja kaasavaid töökohti, jätkusuutlikku majanduskasvu ning sotsiaalseid investeeringuid ja eelarve vastutustundlikku konsolideerimist, aidates seega tagada eelistatavat liikumist suurema ühtekuuluvuse ja intensiivsema sotsiaalse lähenemise keskkonna poole ettevõtjate ja avalike teenistuste jaoks eesmärgiga luua rohkem kvaliteetseid töökohti, tasakaalustades samas sotsiaalset ja majanduslikku mõõdet; rõhutab, et need esmatähtsad eesmärgid saavutatakse ainult siis, kui inimkapitali investeerimine seatakse ühise strateegiana esikohale;
19. rõhutab, et sotsiaalselt vastutustundlikud reformid peavad põhinema solidaarsusel, integratsioonil, sotsiaalsel õigusel ja õiglasel rikkuse jaotumisel, luues niiviisi mudeli, mis tagab võrdsuse ja sotsiaalkaitse, kaitseb haavatavaid rühmi ning parandab kõigi kodanike elutingimusi; rõhutab ka vajadust suunata liidu majanduspoliitika ümber sotsiaalse turumajanduse poole;
20. kutsub komisjoni üles korraldama struktuurireformide soolise mõju hindamist;
21. kutsub komisjoni ja kõiki liikmesriike üles algatama ja/või tugevdama uute töövormide reguleerimist; väljendab sellega seoses muret ebatüüpiliste töölepingutega töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate kaetuse üle, kuna neil ei ole sageli täielikku juurdepääsu sotsiaalkaitseüsteemile; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja ja edendama meetmeid, mille tõhusus deklareerimata töö vähendamisel on tõestatud, võimaldades tunnustada koduabiliste ja hooldustöötajate tööõigusi ning parandades töötingimusi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles keelustama nulltunnilepingud;
22. kutsub liikmesriike üles suurendama aktiivse tööturupoliitika haaret ja tõhusust, muu hulgas muutes neid tulemustele orienteeritumaks ja tehes tihedat koostööd riiklike tööturuasutustega, tööturu osapooltega ning muude asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas vajaduse korral kodanikuühiskonnaga;
23. rõhutab sotsiaalhoolekande süsteemide automaatse tasakaalustumise võime tähtsust väliste tegurite, näiteks majanduslanguse põhjustatud sotsiaalse šoki leevendamisel; palub seetõttu liikmesriikidel kehtestada tööhõivekindluse taastamise poliitika, pakkudes ennetavat kaitset, sealhulgas koondamiste korral; palub lisaks, et liikmesriigid – võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni soovitusi nr 202, milles määratakse kindlaks sotsiaalkaitse alammäärad – tagaksid ja suurendaksid oma investeeringuid sotsiaalkaitseüsteemidesse, et tagada nende toimivus vaesuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemisel ja nende ennetamisel, kindlustades samal ajal nende jätkusuutlikkuse;
24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama jõupingutusi puudega inimeste kaasamiseks tööturule, kõrvaldades seadusandlikud takistused, kohandades töökohti ning luues stiimuleid nende tööhõiveks, kasutades rohkem uusi abistavaid tehnoloogiaid, mis võimaldavad näiteks puuetega inimestel suhelda ja liikuda; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et kaasata tööturule ulatuslikumalt rühmi, kes on tööturust kõige kaugemal, nagu üksikvanemad, mitteametlikud hooldajad, pikaajalise haigusega, puuete, terviseprobleemide või

- keeruliste krooniliste haigustega inimesed, rändajad ja pagulased ning etnilised ja religioossed vähemused; palub liikmesriikidel suurendada jõupingutusi, et töötajate oskusi parandada ning edendada inimväärseid töökohti, mis annavad kvaliteetse tööhõive;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kõik meetmed romade kaasamiseks on kooskõlas romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiatega kokkulepitud üldpõhimõtetega;
 26. märgib, et mikroettevõtjatel ning väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on kestlikus ja kaasavas arengus, majanduskasvus ning töökohtade loomises Euroopas tohutult tähtis roll; nõuab mikroettevõtjate suuremat toetamist, et korraldada nende töötajatele vajalikku koolitust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma poliitikakujundamise protsessis mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate huve rohkem ja paremini arvesse, luues õige õigusliku raamistiku ettevõtjatele, sealhulgas väikestele ettevõtetele ja mikroettevõtjatele, et luua töökohti, näiteks rakendades arukat reguleerimist;
 27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama oma jõupingutusi, et tagada õiglasem maksustamine, sh digitaalmajanduses, mis on suurema kaasatuse edendamise eeldus;
 28. tunneb muret, et majanduskasvu analüüsis pöörati töö- ja eraelu tasakaalule nii vähe tähelepanu; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles võtma kõik vajalikud meetmed, et parandada töö- ja eraelu tasakaalu ning suurendada soolist võrdõiguslikkust; nõuab kättesaadavate ja taskukohaste kvaliteetsete kõigis eluetappides osutatavate hooldusteenuste, lastehoiu ja varase hariduse teenuste arendamist, et jätkuvalt püüda saavutada 2002. aasta Barcelona lastehoiueesmärgid ning tagada paindlikku töökorraldust edendavad õigusaktid; nõuab mitteametlike hooldajate tunnustamist ja paremaid töötingimusi ning piisavaid toetusvorme ja töö vajalikkuse tunnustamist pereliikmetest hooldajatele, kes tagavad suurima osa hooldusteenustest ELis; näiteks tuleks neile anda pensioni- ja sotsiaalkindlustus, samuti tunnustada koolitus ja informaalset oskusi; nõuab paindliku töökorralduse ning kasuliku emadus-, isadus-, vanema- ja hooldajapuhkuse võtmise edendamist; tõdeb, et see küsimus nõuab mitmekülgset reageerimist, ning kutsub liikmesriike üles seda kiiremas korras lahendama; on kindlal arvamusel, et parema töö- ja eraelu tasakaalu jaoks tuleb vastu võtta direktiiv vanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu kohta;
 29. kutsub liikmesriike üles parandama soolist võrdõiguslikkust asjaomastes sektorites ja ettevõtetes, pöörates erilist tähelepanu puuetega naistele, kuna nad on tööturul eriti haavatavad.
 30. on mures asjaolu pärast, et tööturg on kogu ELis vertikaalselt ja horisontaalselt eraldatud ning et naiste ja meeste vahel on palga- ja pensionilõhe ning otsuste tegemisse on kaasatud vaid vähesed naised; rõhutab, et naiste tööhõive määr on endiselt madalam kui meeste oma; rõhutab lisaks, et see tööhõivemäär erinevus on eriti suur emade ja hoolduskohustustega naiste hulgas;
 31. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et riigipõhiste soovituste, stabiilsus- ja lähenemisprogrammide ning riiklike reformiprogrammide väljatöötamisel võetaksoolist mõõdet rohkem arvesse, kehtestades kvalitatiivsed eesmärgid ja meetmed, mis aitaksid püsivat soolist ebavõrdsust vähendada, ning rakendada eelarve koostamisel

- süsteemiliselt soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet;
32. kutsub liikmesriike üles kehtestama riiklikes reformikavades naiste üldise tööhõive konkreetseid kvantitatiivseid eesmärke;
 33. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma strateegias „Euroopa 2020“ kasutusele soolise võrdõiguslikkuse samba ja kehtestama soolise võrdõiguslikkuse üldeesmärgi;
 34. palub komisjonil lisada soolise võrdõiguslikkuse indeksi Euroopa poolaasta töövahendite hulka, mille abil jälgitakse tööhõivealaste ja sotsiaalsete eesmärkide valdkonnas tehtavaid edusamme;
 35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jälgima naiste osalemist tööturul; palub lisaks liikmesriikidel loobuda naissoost juhatuseliikmete direktiivi blokeerimisest;
 36. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles kaotama kõik tööturul osalevate naiste suhtes kohaldatavad piirangud ning kõrvaldama kõik maksudega seotud soolised eelarvamused ja muud stiimulid, mille tõttu püsivad endiselt ebavõrdsed soorollid;
 37. nõuab poliitikapõhimõtete kehtestamist, mis toetavad naiste ettevõtlust, võimaldades neile juurdepääsu rahastamis- ja äri võimalustele, pakkudes neile kohandatud koolitusi ja rakendades meetmeid töö- ja eraelu tasakaalu tagamiseks;
 38. tõstab esile asjaolu, et sooline diskrimineerimine on endiselt püsiv probleem, nagu tõendab sooline palgalõhe (meestöötajate keskmine brutotunnitasu on umbes 16 % suurem kui naistöötajate tasu) ning 37 %-line pensionilõhe; rõhutab, et pensionilõhe, mis on kõige olulisem soolise ebavõrdsuse näitaja, on tingitud naiste alaesindatusest hästi tasustatud sektorites, diskrimineerimisest tööturul ja naiste suurest arvust osalise tööajaga töötajate hulgas ning meeste ja naiste pereelu ja töökohustuste ühitamise asjakohaste mehhanismide puudumisest;
 39. tuletab meelde, et elanikkonna vanuselise koosseisu muutumine ja eeldatava eluea pikenemine eeldab pensionisüsteemide kohandamist ja mõnedes liikmesriikides asjakohaste reformide rakendamist, et tagada tulevikus jätkusuutlikud ja piisavad pensionid; kordab oma nõudmist lisada pensionisüsteemidesse hoolduskrediit, et hüvitada meeste ja naiste lapsehoolduse ja pikaajaliste hoolduskohustuste tõttu kaotatud sissetulekuid meeste ja naiste palga- ja pensionilõhe vähendamise ning põlvkondadevahelise võrdsuse tagamise vahendina; kutsub ELi ja liikmesriike koostöös sotsiaalpartnerite ja soolise võrdõiguslikkuse organisatsioonidega üles kehtestama ja rakendama poliitikameetmeid soolise palga- ja pensionilõhe kaotamiseks; kutsub liikmesriike üles tegema lisaks nimetatud jõupingutustele korrapäraselt palgauuringuid; tuletab Euroopa Ülemkogule meelde, et tuleks kaaluda iga-aastaste naiste ja meeste võrdõiguslikkust käsitlevate aruannete kasutamist soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks Euroopa poolaasta raames;
 40. rõhutab, et üldine juurdepääs riiklikule, solidaarsusel põhinevale ja piisavale pensionile ja vanaduspensionile peab olema tagatud kõigile; tunnustab liikmesriikide ülesandeid tugevdada pensionisüsteemide jätkusuutlikkust, kuid rõhutab solidaarsuse kaitsmise olulisust neis süsteemides; on veendunud, et parim viis naistele ja meestele jätkusuutlike, kindlate piisavate pensionide tagamiseks on tõsta üldist tööhõive määra ja luua rohkem kvaliteetseid töökohi kõikide vanuserühmade puhul, parandada töö- ja

tööhõivetingimusi ning teha vajalikke täiendavaid avaliku sektori kulutusi; on veendunud, et pensionisüsteemide reformides tuleks keskenduda muu hulgas tegelikule pensionieale ja need peaksid kajastama tööturu suundumusi, sündimust, tervise ja jõukuse olukorda, töötingimusi ja majandusliku sõltuvuse määra; on seisukohal, et nendes reformides tuleb arvesse võtta ka miljonite niisuguste töötajate, eelkõige naiste, noorte ja füüsilisest isikust ettevõtjate olukorda Euroopas, kes seisavad silmitsi ebakindlate ja ebatüüpiliste töösuhete ning sunnitud töötuse perioodide või vähendatud tööajaga;

41. märgib, et sotsiaal- ja tervishoiuteenused on olulised, et toetada võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema investeeringuid ja andma eelarvepoliitilise manööverdamisruumi asjaomaste teenuste arendamiseks, tagamaks, et need oleks taskukohased, kättesaadavad ja kvaliteetsed;
42. taunib asjaolu, et 2019. aasta peamiste poliitiliste prioriteetide hulka ei kuulunud eluasemekriis, ja kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama Euroopa poolaastat paremini ära, et jälgida ja toetada edusamme eluaseme taskukohasusega ja kodutusega kui põhiliste mureküsimumustega; palub komisjonil esimese sammuna hõlmata sissetulekuid ja elamistingimusi käsitleva ELi statistika (EU-SILC) eluasemekulude ülekoormuse näitaja sotsiaalvaldkonna tulemustabelis kooskõlas Euroopa sotsiaaldiguste samba 19. põhimõttega; rõhutab, et kõrged ülerahvastatuse määrad noorte (15–29aastaste) seas kahjustavad haridust, isiklikku ja kutsealast arengut ning elukvaliteeti; usub, et esmatähtsaks tuleks pidada riiklike vahendite eraldamist noortele, kes ei ela inimväärses tingimustes;
43. on arvamusel, et ühtekuuluvuspoliitika kui Euroopa Liidu üks peamine investeerimispoliitika on tõestanud oma tõhusust sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamisel ja ebavõrdsuse vähendamisel; ergutab liikmesriike olemasolevaid rahalisi vahendeid Euroopa sotsiaaldiguste samba rakendamiseks täiel määral kasutama;
44. kordab oma üleskutset, et komisjon aitaks liikmesriikidel struktuurifonde rohkem ära kasutada investeeringuteks lastele, vanuritele ja muudele ülalpeetavatele mõeldud avalikesse hooldusstruktuuridesse ja teenustesse, et soodustada naiste tööturule naasmist ning tagada töö- ja eraelu tasakaal;
45. tuletab meelde, et iga-aastane majanduskasvu analüüs soosib paljusid sotsiaalsete investeeringute valdkondi, sealhulgas tervishoid, pikaajalise hoolduse süsteemid ja sotsiaalkorterid; rõhutab, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on väljendanud poolehoidu positiivse mõju suhtes, mida on avaldanud hästi kavandatud, tulemuslikud ja tõhusad, tulevikku suunatud sotsiaalsed investeeringud;
46. kutsub liikmesriike, komisjoni ja Euroopa Parlamenti üles rohkem tunnustama vabaihenduste oskusteavet sotsiaalvaldkonnas, töötades Euroopa Liidu lepingu artiklis 11 sätestatud kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi nimel Euroopa poolaasta protsessi raames;
47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.